

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2635
Ημερομ. Κατάθεσης: 8/3/2023

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ

Βουλευτής Α΄ Αθηνών

Αθήνα, 08 Μαρτίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Δικαιοσύνης, Κώστα Τσιάρα

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή ν. 4800/21 για τη συνεπιμέλεια και προώθηση της ισότητας των δύο φύλων (άρθρο 4 παρ. 2 Σ)»

Αξιότιμε κε Υπουργέ,

Ο νόμος 4800/21 τέθηκε σε ισχύ στις 16 Σεπτεμβρίου 2021, σε μια προσπάθεια επίλυσης ενός μείζονος θέματος για τις σχέσεις διαζευγμένων γονέων και τέκνων: τη ρύθμιση της διαδικασίας και των όρων της συνεπιμέλειας, ώστε να διασφαλίζεται από την Ελληνική Πολιτεία ότι αφενός, τα παιδιά των διαζευγμένων γονέων θα συνεχίσουν να ζουν και με τους δύο γονείς, οι οποίοι θα φροντίζουν από κοινού και εξίσου για την ανατροφή τους και τις καθημερινές τους ανάγκες, και αφετέρου, και οι δυο γονείς θα έχουν την επιμέλεια και δεν θα στερούνται το γονεϊκό τους δικαίωμα για μια συνεχή και αδιάλειπτη παρουσία στη ζωή των παιδιών τους, δεδομένου ότι ο μέχρι τώρα- και κατά γενική παραδοχή- απαρχαιωμένος θεσμός της αποκλειστικής επιμέλειας του ενός γονέα, συνήθως της μητέρας, επέφερε αρκετές διαταραχές στις σχέσεις του άλλου γονέα με το παιδί του, οδηγώντας πολλάκις και στην πλήρη αποξένωσή του από αυτό.

Σκοπός του εν λόγω Νόμου είναι η προώθηση των συμφερόντων των παιδιών, που δεν πρέπει να στερούνται τους διαζευγμένους γονείς τους, αλλά συνεχίσουν να διαβιούν μαζί τους και να ανατρέφονται από αυτούς, γεγονός απαραίτητο για την ομαλή κοινωνικοψυχική ανάπτυξή τους, ενώ από την πλευρά των γονέων θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να σφυρηλατούν ισχυρούς δεσμούς με το παιδί τους, και όχι να περιορίζονται σε ένα μάλλον «διακοσμητικό» και δευτερεύοντα ρόλο, λόγω της αραιότερης επικοινωνίας, κατά μέσο όρο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ

Βουλευτής Α΄ Αθηνών

μια ή δύο φορές την εβδομάδα, κάθε δεύτερο Σαββατοκύριακο και/ή κάποιες αργίες και διακοπές, που δεν επιτρέπει την εξοικείωση και την ανάπτυξη μιας ουσιαστικής οικογενειακής σχέσης.

Δυστυχώς, το διαζύγιο υπήρξε μια από τις μεγαλύτερες πληγές της ελληνικής οικογένειας, που αποτελεί το ζωτικό κύτταρο της κοινωνίας μας.

Και οι μεγαλύτεροι χαμένοι υπήρξαν τα παιδιά που στερήθηκαν την οικογένεια και τον ένα γονιό τους, την ανάπτυξη των ουσιαστικών δεσμών που μόνο η καθημερινή επαφή και επικοινωνία φέρνει.

Χτύπημα, όμως, με τον τρόπο αυτό δέχθηκε και η ισότητα των δύο φύλων, συνταγματικά κατοχυρωμένη στο άρθρο 4 παρ. 2, καθώς ο άντρας ή η γυναίκα που στερείται το δικαίωμα ουσιαστικής επαφής και επικοινωνίας με το τέκνο του, είναι λιγότερο ίσος ή ίση από τον άλλο γονέα. Σε πολλές, δε, περιπτώσεις έχουμε διαπιστώσει ότι ο διαζευγμένος γονέας που δεν έχει επιμέλεια ή κοινή επιμέλεια αλλά, απλά και μόνο την κοινή μέριμνα, δηλαδή ένα είδος «υψηλής επίβλεψης» των υποθέσεων του παιδιού του, καθίσταται, ειδικά σε περιπτώσεις αντιδικίας ή κακοβουλίας από τον άλλο γονέα, απλά ένας «χρηματοδότης», που βλέπει το παιδί το εάν και εφόσον το αποφασίσει ο άλλος γονέας, που χειραγωγώντας το (με πλάνη, απάτη ή απειλή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Α.Κ.) μπορεί ακόμη και να το στρέψει εναντίον του άλλου, μη συνοικούντα μαζί του και απομακρυσμένου από τη δικαστική απόφαση της αποκλειστικής επιμέλειας, γονέα.

Ο νόμος 4800/21 καλείται τώρα να αποκαταστήσει τις αδικίες και τις παρενέργειες που προκαλεί ένα διαζύγιο στη ζωή ενός παιδιού, από μια στατιστική καταγραφή, όμως, που έχει γίνει έως τώρα (δικαστική πηγή), κατά το διάστημα εφαρμογής του νόμου, έχουν εκδοθεί επί 358 υποθέσεις (στοιχεία έως και 15.02.23) 36 αποφάσεις ισόχρονης συνεπιμέλειας, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 10,06%, ασφαλώς πολύ μικρό ακόμη, ενώ σε κάποιες αποφάσεις κρίθηκε χρόνος επικοινωνίας με το τέκνο ακόμη και λιγότερος από την προσωρινή απόφαση ή την πρωτόδική απόφαση.

Σε κάθε περίπτωση, από τα διαθέσιμα στοιχεία, προκύπτει ότι σε ποσοστό 68,71% δίνεται αποκλειστική επιμέλεια στη μητέρα, κάτι που, κατάφωρα, παραβιάζει στην αρχή της ισότητας των φύλων και δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των αντρών/πατεράδων.

Ως εκ τούτου, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

Α) Τι ενέργειες έχουν γίνει έως τώρα για την ορθή και απρόσκοπτη εφαρμογή του νόμου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ

Βουλευτής Α΄ Αθηνών

Β) Αν υπάρχει πρόθεση για σύσταση οικογενειακών δικαστηρίων που θα ασχολούνται εξειδικευμένα με υποθέσεις επιμέλειας, δεδομένου ότι η συχνότητα των διαζυγίων έχει αυξηθεί πολύ τα τελευταία χρόνια και τα δικαιώματα των παιδιών πρέπει να διασφαλιστούν μέσω των νόμιμων διαδικασιών ώστε να αποτρέπονται οι περιπτώσεις καταχρηστικής άσκησης της επιμέλειας και να μην επέρχεται γονεϊκή αποξένωση;

Γ) Αν θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα να ενταχθεί στην έννοια της κακοποιητικής συμπεριφοράς η σκόπιμη και με δόλο αποξένωση του ενός γονέα από τον άλλον, εμπίπτοντας στο αδίκημα της ενδοοικογενειακής βίας, καθώς ο γονέας που με δόλο προκαλεί αποξένωση από τον άλλο γονέα ασκεί ψυχική βία στο παιδί του. Σε πολλές δε περιπτώσεις, η αποξένωση του παιδιού από τον άλλο γονέα μπορεί να προκαλέσει σοβαρές διαταραχές στην προσωπικότητά του, συναισθήματα μειονεξίας, ψυχική και συναισθηματική αστάθεια και να οδηγήσει σε σοβαρότερες δυσλειτουργίες στην ενήλικη ζωή του.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να εξεταστεί η περίπτωση ποινικοποίησης αυτής της κακοποιητικής συμπεριφοράς, ενδεχομένως και ως ιδιαίτερο, ιδιώνυμο, αδίκημα, και να θεσπιστούν αυστηρές ποινές με καταβολή μεγάλων προστίμων.

Δ) Αν έχει εξασφαλιστεί η αρχή της ισότητας των δύο φύλων κατά το διάστημα της εφαρμογής του νόμου ή αν εξακολουθούν να υφίσταται δυσμενής διάκριση σε βάρος του πατρικού ή μητρικού δικαιώματος, κατά τη λήψη αποφάσεων για την επιμέλεια; Ήδη αυτή καθ' εαυτή η ανάθεση της επιμέλειας στον ένα από τους γονείς, εκ λόγων αναγομένων στο συμφέρον του τέκνου, αποτελεί παρέκκλιση από την αρχή της ισότητας των γονέων στο λειτουργικό δικαίωμα της κοινής ανατροφής και μέριμνας των υποθέσεων του παιδιού τους, και κατ' επέκταση παραβιάζει και την ισότητα των δύο φύλων, δημιουργώντας δυσμενείς διακρίσεις κατά του άλλου γονέα/φύλου.

Ε) Με ποιο τρόπο έχει εναρμονίσει η χώρα μας τις δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται για τη συνεπιμέλεια με τις σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καθώς και με το άρθρο 18 παρ. 1 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992);

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ

Βουλευτής Α΄ Αθηνών

Ο ΕΡΩΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ